

Fjárlaganefnd
Skrifstofa Alþingis
101 Reykjavík

13. desember 2017

Erindi: Fjárþörf og framlög til Markaðsstofa landshlutanna

Markaðsstofur landshlutanna vilja með þessu bréfi fylgja eftir erindum þar sem óskað var eftir hækkun á framlagi til markaðsstofanna.

- Erindi sent atvinnu- og nýsköpunarráðuneytinu þann 25. nóvember 2015
- Erindi sent ráðherra ferðamála þann 16. Júní 2016

Hækkun framlags sem í dag er 7,4 millj. kr. á ári til hvarrar Markaðsstofu er nauðsynlegt til að bregðast þörf fyrir marksvissa vinnu í landshlutunum með það að markmiði að byggja undir dreifingu ferðamanna og þannig uppbyggingu atvinnulífs um Allt Ísland – Allt árið.

Undanfarið hafa Markaðsstofur landshlutanna (MAS) unnið stefnumótun fyrir samstarf sitt, unnið að kostnaðargreiningu bæði á starfseminni sem og mögulegri aðkomu að áhersluverkefnum Vegvísis í ferðaþjónustu. Niðurstaða stefnumótunar MAS er eftirfarandi:

- Markaðsstofur landshlutanna eru vettvangur þekkingar og yfirsýnar fyrir ferðaþjónustuna á svæðunum, farvegur samstarfs til framkvæmda og öflugur bakhjarl í markaðsstarfi í landshlutunum
- Markaðsstofur landshlutanna stuðla að aukinni samhæfingu og stuðningi til að efla ferðaþjónustu og auka atvinnutækifæri
- Markaðsstofur landshlutanna eru fyrsti snertiflögur innan landshlutans í ferðaþjónustu
- Markaðsstofur landshlutanna eru leiðandi afl í markaðssetningu og þróun ferðaþjónustu í hverjum landshluta og stuðla að skilvirku innra samstarfi
- Markaðsstofur landshlutanna eru drifkraftur þróunar ferðamála og samstarfsvettvangur í samræmi við sameiginlega sýn og stefnu á starfssvæðum

Til þess að geta sinnt þessum mikilvægu hlutverkum innan landshlutanna ásamt þeim verkefnum sem sveitarfélögin og hið opinbera úthluta markaðsstofunum þarf að tryggja grunnrekstur þeirra.

Því hafa Markaðsstofurnar hafa tekið saman í meðfylgjandi töflu kostnað við grunnrekstur einnar meðal markaðsstofu fyrir landshluta sem dæmi:

Kostnaðaráætlun – grunnrekstur Markaðsstofu á ári			
Kostnaðarþáttur	Fjöldi	Upphæð	Samtals
Starfsmenn	2	11.000.000 ISK	22.000.000 ISK
Rekstrar- og stjórnunarkostnaður	1	8.400.000 ISK	8.400.000 ISK
Funda- og ferðakostnaður	1	3.000.000 ISK	3.000.000 ISK
Markaðsvinna innan svæðis	1	2.500.000 ISK	2.500.000 ISK
Markaðsvinna innanlands og utan	1	8.000.000 ISK	8.000.000 ISK
Ferðasýningar og kynnisferðir	1	6.000.000 ISK	6.000.000 ISK
Ýmis kostnaður	1	1.000.000 ISK	1.000.000 ISK

Samtals:

50.900.000 ISK

Gengið er út frá að hver markaðsstofa þurfi að minnsta kosti tvo fasta starfsmenn, en í dag eru sumar þeirra með fleiri starfsmenn en aðrar einungis einn starfsmann. Með auknum verkefnum sem falin hafa verið markaðsstofum landshlutanna er ljóst að þær verða að bæta við sig starfsfólki enda hafa þær verið mjög undirmannaðar.

Eitt helsta hlutverk markaðsstofanna er að vekja athygli á landshlutunum og áfangastöðum innan hans auk þess að styðja við uppbyggingu ferðaþjónustu í landshlutunum. Ljóst er að aukning ferðamanna á landsbyggðinni hefur ekki verið sambærileg við höfuðborgarsvæðið, en með því að styðja betur við Markaðsstofur landshlutanna er tekið mikilvægt skref til þess að ýta undir frekari dreifingu ferðamanna, sem er eitt af megin verkefnum Vegvísis í ferðaþjónustu.

Markaðsstofur landshlutanna eru sex talsins, á Vesturlandi, Vestfjörðum, Norðurlandi, Austurlandi, Reykjanesi og á Suðurlandi. Markaðsstofurnar starfa í samvinnu við fyrirtæki í greininni, ferðamála-samtök, atvinnuþróunarfélög, sveitarfélög, upplýsingamiðstöðvar ofl. Að baki Markaðsstofa landshlutanna eru 780 fyrirtæki og stofnanir með samstarfssamninga við markaðsstofurnar og 65 sveitarfélög.

Markaðsstofur landshlutanna eru ólíkar í uppsetningu þó þær starfi með sambærilegum hætti og að sömu markmiðum. Árlegt framlag ríkis til hvernar markaðsstofu er 7,6 mkr., þar af koma 4 mkr. beint af fjárlögum en 3,6 mkr. frá hinu opinbera í gegnum Ferðamálastofu Íslands. Engir fjármunir koma til markaðsstofanna frá hinu opinbera í gegnum aðrar samstarfsstofnanir eins og staðan er í dag.

Meðfylgjandi er stutt samantekt um hverja markaðsstofu.

Markaðsstofa Vestfjarða	
Rekstrarfyrirkomulag	Hluti af landshlutasamtökum sveitarfélaganna
Fjöldi sveitarfélaga	9
Framlag sveitarfélaga	6.800.000 kr.
Fjöldi íbúa	6.883
Fjöldi aðildarfyrirtækja	55
Stærð svæðis (ferkílómetrar)	Um 9.000 km ²
Lengd svæðis (akstursfjarlægðir)	444 km að vetri (Ísafjörður-Patreksfjörður)
Fjöldi þéttbýliskjarna	15
Framlag aðildarfyrirtækja	1.500.000 kr.

Markaðsstofa Vestfjarða (MV) sameinaðist landshlutasamtökunum Fjórðungssambandi Vestfirðinga (FV) í upphafi árs 2013 og starfar í dag sem sérstök deild þar innan. Stjórn Markaðsstofu Vestfjarða er sú sama og stjórn FV en jafnframt hefur MV ráðgjafaráð en FV skipar tvö aðila í ráðið en þrír aðilar koma úr stjórn Ferðamálasamtaka Vestfjarða.

Markaðsstofa Vesturlands	
Rekstrarfyrirkomulag	Hluti af landshlutasamtökum sveitarfélaganna
Fjöldi sveitarfélaga	10
Framlag sveitarfélaga	8.700.00 kr.
Fjöldi íbúa	15.500
Fjöldi aðildarfyrirtækja	150
Stærð svæðis (ferkílómetrar)	9.555 km ²
Lengd svæðis (akstursfjarlægðir)	200 km
Fjöldi þéttbýliskjarna	18
Framlag aðildarfyrirtækja	6.000.000 kr.

Markaðsstofa Vesturlands er í eigu Samtaka sveitarfélaga á Vesturlandi og er stjórn SSV jafnframt stjórn Markaðsstofunnar. En nú er unnið að því að koma upp fagráði sem skipað yrði hagsmunaaðilum ferðapjónustunnar.

Markaðsstofa Suðurlands	
Rekstrarfyrirkomulag	Sjálfseignarstofnun
Fjöldi sveitarfélaga	14 af 15 á Suðurlandi
Framlag sveitarfélaga	8.508.699 kr.
Fjöldi íbúa	26.982
Fjöldi aðildarfyrirtækja	181
Stærð svæðis (ferkílómetrar)	30.968 km ²
Lengd svæðis (akstursfjarlægðir)	429 km (frá Þorlákshöfn til Hafnar)
Fjöldi þéttbýliskjarna	18
Framlag aðildarfyrirtækja	13.385.321 kr.

Markaðsstofa Suðurlands (MSS) er sjálfseignarstofnun í eigu eftirfarandi aðila; Ferðamálasamtök Suðurlands (33,34%), Atvinnuþróunarfélag Suðurlands (33,34%), Markaðsstofa Suðurlands (16,66%) og Ferðamálafélag Austur Skaftafellssýslu (16,66%). Eigendur MSS skipa í stjórn sex aðila. Þá sinnir Markaðsstofa Suðurlands hluta af ráðgjafapjónustu Samtaka Sunnlenskra sveitarfélaga SASS á sviði atvinnuþróunar, nýsköpunar og menntamála ásamt því að aðstoða við gerð umsókna í Uppbyggingasjóð Suðurlands.

Markaðsstofa Norðurlands	
Rekstrarfyrirkomulag	Sjálfseignarstofnun
Fjöldi sveitarfélaga	19
Framlag sveitarfélaga	16.943.000 kr.
Fjöldi íbúa	36.530
Fjöldi aðildarfyrirtækja	194
Stærð svæðis (ferkílómetrar)	35.785 km ²
Lengd svæðis (akstursfjarlægðir)	496 km (Borðeyri – Bakkafjörður)
Fjöldi þéttbýliskjarna	28
Framlag aðildarfyrirtækja	9.985.750 kr.

Markaðsstofa Norðurlands er sjálfseignarstofnun með fimm manna stjórn ferðapjónustufyrirtækja sem kosin er af samstarfsfyrirtækjum, auk tveggja varamanna. Áhersla er á að starfið sé leitt af ferðapjónustunni og því geta aðeins samstarfsfyrirtæki boðið sig fram til stjórnarsetu, ekki sveitarfélög.

Markaðsstofa Reykjaness	
Rekstrarfyrirkomulag	Hluti af landshlutasamtökum sveitarfélaganna
Fjöldi sveitarfélaga	5
Framlag sveitarfélaga	7.000.000 kr.
Fjöldi íbúa	22.509
Fjöldi aðildarfyrirtækja	70
Stærð svæðis (ferkílómetrar)	829 km ²
Lengd svæðis (akstursfjarlægðir)	86 km (Frá Garðskagaviti-Kleifarvatn)
Fjöldi þéttbýliskjarna	6
Framlag aðildarfyrirtækja	1.500.000 kr.

Stjórn landshlutasamtaka sveitarfélaga á Reykjanesi, Heklan, er einnig stjórn Markaðsstofu Reykjaness. Í stjórn Heklunnar situr fulltrúi frá Ferðamálasamtökum Reykjaness, en einnig er unnið að því að setja upp fagráð fyrir Markaðsstofuna en þar myndu sitja aðilar sem yrðu kosnir af aðilum markaðsstofunnar.

Austurbrú	
Rekstrarfyrirkomulag	Sjálfseignarstofnun
Fjöldi sveitarfélaga	8
Framlag sveitarfélaga	6.700.000
Fjöldi íbúa	10.281
Fjöldi aðildarfyrirtækja	62
Stærð svæðis (ferkílómetrar)	15.606 km ²
Lengd svæðis (akstursfjarlægðir)	287 (Djúpivogur – Vopnafjörður)
Fjöldi þéttbýliskjarna	13
Framlag aðildarfyrirtækja	3.640.386

Austurbrú er sjálfseignarstofnun með fimm manna stjórn. Stjórn er skipuð af starfsháttanefnd stofnunarinnar eftir tilnefningar frá þeim 32 stofnaðilum sem standa að baki stofnuninni. Stofnaðilar samanstanda sveitarfélögum, framhalds-, háskóla- og rannsóknastofnunum, samstarfsstofnunum á sviði atvinnuþróunar-, markaðs- og ferðamála sem og grasrótarsamtökum. Öll aðildarfyrirtæki Austurbrúar eru skráðir hagsmunaaðilar stofnunarinnar. Fagrað eru sett á fót í kringum verkefni eftir þörfum.

Aðkoma Markaðsstofa landshlutanna að verkefnum Vegvísis

Mörg af helstu áhersluverkefnum Vegvísis í ferðapjónustu tengjast beint landshlutunum og því ljóst að þeir sem munu koma að þeirri vinnu verða að hafa mikla þekkingu á stöðu ferðamála í landshlutanum. Markaðsstofurnar hafa yfirgripsmiklu þekkingu á svæðinu og því liggi í augum uppi að þær verði að tengjast vinnu Stjórnstöðvar í þeim stóru verkefnum sem bíða.

Eitt stærsta verkefnið sem er fyrirliggjandi er vinna við stefnumótandi stjórnunaráætlanir (DMP), það verkefni er mjög víðfangsmikið og ljóst að styrkja þyrfti starfsemina heim í héraði ef sú vinna á að fara fram. Markaðsstofur landshlutanna gerðu kostnaðaráætlun vegna þeirra verkefna Vegvísis sem tengjast beint inn á verksvið markaðsstofanna. Veigamesta verkefnið er vinnan við stefnumótandi stjórnunaráætlanir en einnig færi nokkur vinna í verkefni eins og; vinna við mörkun Íslands, val á fyrirmyndastöðum og forgangsroðun áfangastaða ferðamanna til uppbyggingar.

Hér fyrir neðan má sá greiningu á kostnaði markaðsstofa landshlutanna að verkefnum Vegvísi í ferðaþjónustu. Kostnaðurinn er aðallega vegna vinnu við verkefni en henni verður ekki bætt á nú þegar undirmannaðar markaðsstofur.

Kostnaðaráætlun - verkefni Vegvísis í hverjum landshluta			
Kostnaðarpáttur	Fjöldi	Upphæð	Samtals
Stefnumótandi stjórnaráætlanir (DMP)			
Starfsmenn	1	11.000.000 ISK	11.000.000 ISK
Ráðgjafakostnaður	1	5.500.000 ISK	5.500.000 ISK
Funda- og ferðakostnaður	1	3.000.000 ISK	3.000.000 ISK

Samtals: 19.500.000 ISK

Önnur verkefni tengd Vegvísi			
Starfsmenn	0,5	11.000.000 ISK	5.500.000 ISK
Ráðgjafakostnaður	1	2.500.000 ISK	2.500.000 ISK
Funda- og ferðakostnaður	1	1.500.000 ISK	1.500.000 ISK
Samtals:			9.500.000 ISK

Markaðsstofurnar eiga erfitt með að fara í þá nauðsynlegu og krefjandi vinnu sem framundan er ef ekki kemur til hækkun framlaga. Markaðsstofur landshlutanna fara því á leit við fjárlaganefnd Alþingis að framlög til markaðsstofanna verði endurskoðuð fyrir árið 2017 og þau hækkuð til samræmis við ábyrgð og hlutverk þessara mikilvægu stofnanna.

Fyrir hönd markaðsstofa landshlutanna,

Kristján Guðmundsson, forstöðumaður
Markaðsstofa Vesturlands

Arnheiður Jóhannsdóttir, framkvæmdastjóri
Markaðsstofa Norðurlands

Díana Jóhannsdóttir, forstöðumaður
Markaðsstofa Vestfjarða

Dagný Jóhannsdóttir, framkvæmdastjóri
Markaðsstofa Suðurlands

Jóna Árný Þórðardóttir, framkvæmdastjóri
Austurbrú

Þuríður H. Aradóttir Braun, forstöðumaður
Markaðsstofa Reykjaness